

GAZETA LWOWSKA

DZIENNIK DLA DYSTRYKTU GALICYJSKIEGO

Nr. 122 — Rok 133 (4)

Piątek, 26 maja 1944 r.

DZIŚ: Filipa, Urbana
JUTRO: Jana

155 bombowców alianckich strącono

Wielka bitwa obronna we Włoszech trwa

Naczelną Komendę Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje z GŁÓWNEJ KWATERY FÜHRERA w dniu 25 maja:

We Włoszech wielka bitwa obronna ze względu na większy udział formacji czołgów nieprzyjacielskich przybrała na zaciętość. Na skrajnym skrzydle zachodnim przyczółka desantowego Nettuno odparto ataki i zniszczono w kontrataku pewną grupę sił nieprzyjacielskich, która wyładowała poza linią naszego frontu. Na południowy zachód od Aprilii są nadal w toku ciężkie walki. W rejonie po obu stronach Cisterny po zaciętych zmaganiach udało się zlokalizować i zaryglować nieprzyjacielskie włamania na przed polu pozycji artyleryjskich. Częściowo w kontrataku odparto silne ataki przeważających sił nieprzyjacielskich na Cisterne, niszcząc 17 czołgów.

Z rejonu Littorii wojska nasze zgodnie z rozkazem odbiły się na północny wschód, by zająć nowe stanowiska na skraju gór i połączyć się tam z oddziałami, które z odcinka Terracina maszerowały na północ. Przebieg ruchów, pomimo silnego naporu nieprzyjacielskiego jest zgodny z planem.

Na odcinku po obu stronach Liri nieprzyjaciół kontynuował dalej swe ataki przeważającymi siłami, wspierany nieprzerwanymi atakami

myśliwców bombardujących i silnymi formacjami czołgów. Wojska nasze stawiały im zacięty opór, likwidując szpice nieprzyjacielskie w rejonie na południowy zachód od San Giovanni i Moccabecca. Zniszczono przy tym 50 nieprzyjacielskich bojowych wozów pancernych. Ponowne ataki nieprzyjacielskie na miejscowość Piedimonte wspierane czołgami zalały się, przynosząc wielkie straty.

Jednostki ubezpieczające i promy bojowe marynarki wojennej zatopili w nocy na 24 maja w rejonie morskim Livorno nieprzyjacielską pościgową łódź torpedową.

Ze wschodu nie zameldowano żadnych szczególnych wydarzeń.

Eskaдры samolotów angielskich i północno-amerykańskich dnia wczorajszego i nocy ubiegłej przeprowadziły liczne ataki terrorystyczne. Nasze siły obrony przeciwniejsze zniszczyły 139 samolotów nieprzyjacielskich, z czego 115 bombowców czteromotorowych. Dalszych 16 samolotów zestrzelono nad rejonem włoskim i okupowanymi terenami zachodnimi. Na lotniskach, przeprowadzonymi za dnia pod silną osłoną myśliwców dotknięte zostały Berlin, Wiener-Neustadt i liczne miejscowości w rejonie Wiednia. W nocy celem angielskiego ataku terrorystycznego był Aachen (Akwisgran). Szczególnie w dzielnicach mieszkalnych stolicy Rzeszy i w Aachen powstały szkody i straty

wśród ludności. Pojedyncze samoloty angielskie zrzucały nocy ubiegłej bomby na rejon miasta Berlina.

Szybkie niemieckie samoloty bojowe we wczesnych godzinach porannych dnia dzisiejszego z dobrym skutkiem atakowały znowu pojedyncze cele we wschodniej Anglii.

Komunikat rumuński

BUKARESZT, 25. 5. — Główna komenda rumuńska donosi:

Nad dolnym Dniestrem zniszczona została na zachód od Grigoriupola otoczona nieprzyjacielska grupa bojowa. W średniej Besarabii na froncie moldawskim ożywiła się działalność zwiadowcza.

Polityka rezygnacji Imperium brytyjskiego

BERLIN, 25. 5. — „Polityka „Appeasement“, czyli bezapelacyjnego wypełniania nienasyconych żądań bolszewików trwa dalej bez przerwy” — takie stwierdzenie zamieszcza dyplomatyczny współpracownik dziennika „Berliner Börsenzeitung” na czele swego artykułu, w którym przedstawia systematyczne ustępstwa Anglo-Amerykanów wobec Sowietów.

Publicysta niemiecki przytacza trzy wydarzenia z ostatniego czasu jako nowe decydujące punkty polityki podporządkowania się Anglo-Amerykanów żądaniom bolszewikom:

1) Zawarcie tzw. układu o administracji krajów europejskich, które mają być zdobyte,

2) artykuł rzecznika Roosevelta, dziennikarza amerykańskiego Lippmana na temat usprawiedliwionych żądań sowieckich co do wolnego dostępu do mórz,

3) komunistyczny dokument grecko-bułgarski w sprawie utworzenia unii bałkańskich republik sowieckich.

Polityka podziału świata na strefy interesów, która zdaniem Hulla

powinna należeć do okresu zamierchliwej przeszłości, rozpoczęła się z chwilą zawarcia układu Molotow-Benesz i powierzenia misji Tito. Jak wiadomo układ powyższy został zawarty ponad głowami Anglii i Stanów Zjednoczonych i stanowi ostrzeżenie bolszewickie wobec jakiegokolwiek próby zawierania układów, sojuszów lub wysuwania terytorialnych żądań w strefie Europy wschodniej i środkowej. W międzyczasie pod płaszczykiem uregulowania spraw krajów europejskich, które mają być zdobyte, zawarto kilka układów, nie będących niczym innym, jak tylko próbą rywalów, celem stworzenia równowagi światowej, uzyskania awansów dyplomatycznych od wschodu i od zachodu, stworzenia sobie tytułów prawnych do usadowienia się w krajach europejskich i położenia ręki na możliwie wielkich partiach upragnionej zdobyczy na kontynencie europejskim.

Najbardziej interesujący spośród tych układów dotyczy Norwegii, którą brytyjska polityka przedwojenna uważała zawsze za własny bezsporny obszar wpływów. Obecnie w polityce tej nastąpił zupełny odwrót. Związek Sowiecki zgłosił swoje roszczenia do „współokupacji” Norwegii i uzyskał zgodę Anglo-Amerykanów. Jeżeli w Skandynawii nie zrozumiano jeszcze, co oznacza ten układ w sprawie Norwegii, wówczas wystarczy przeczytać artykuł Lippmana na temat „Prawa Sowietów do dostępu do Atlantyku przez Morze Bałtyckie”.

Lippman oczekuje od krajów skandynawskich łącznie ze Szwecją „zawarcia definitywnego układu wojskowego celem zabezpieczenia Morza Bałtyckiego jako otwartej drogi komunikacyjnej pomiędzy Związ-

kiem Sowieckim a mocarstwami zachodnimi”. Innymi słowy Morze Bałtyckie ma się stać morzem bolszewickim.

Publicysta niemiecki pisze dalej dosłownie: „Interesującym jest fakt, że wprowadził Lippman w swym artykule uznaje ogólnikowe roszczenia Sowietów odnośnie do dostępu do ciepłych mórz, jednak na razie wstrzymał się z przytoczeniem argumentów i konkretnych projektów w zakresie obszaru skandynawskiego. Równocześnie nie rozwodzi się szczegółowo na temat dostępu do Morza Śródziemnego, ponieważ ten temat jest zbyt drażliwy. Jeżeli chodzi o ten obszar, to z całą wyrazistością wypowiada się komunistyczny dokument grecko-bułgarski. W dokumencie tym zdecydowano już, że „republiki sowieckie Bałkanów będą sięgały aż do Morza Egejskiego i cieśnin Morza Czarnego”.

Komentator niemiecki podkreśla, że zadaniem konferencji imperialnej było stwierdzenie, czy i w jaki sposób dążyć się skoordynować imperium brytyjskie pod względem wojskowym, gospodarczym i politycznym do tego stopnia jednolitości, aby było w stanie wystąpić jako równorzędny partner wobec obu pozostałych kolosów, po czym kończy:

„Tylko zwanie imperium, które go polityka zagraniczna byłaby kierowana jednolicie przez Londyn, byłoby w stanie utrzymać się do pewnego stopnia pomiędzy obu kolosami, które Churchill wprowadził do gry bez powodu, wynikającego z narodowej konieczności. Wprawdzie Churchill udaje, jak gdyby Londyn był ośrodkiem świata. Rzeczywistość jednak w miarę przedłużania się wojny demaskuje coraz bezwzględniej rezygnację imperium brytyjskiego ze swego czołowego stanowiska”.

Orlemański zaproszony był przez Stalina

BERNO 25. 5. — We formie sensacyjnej donosi prasa Stanów Zjednoczonych o motywach podróży moskiewskiej księdza Orlemańskiego. Zwraca się uwagę na to, że Orlemański nie zdecydował się na tę podróż na własną rękę, ale że został on zaproszony przez Stalina osobiście.

Departament stanu we Waszyngtonie, który w takich wypadkach bardzo niechętnie udziela zezwolenia na wyjazd, odebrał polecenie od Roosevelta, aby wydał paszport Orlemańskiemu.

Noszone się pierwotnie z myślą wysłania do Moskwy nie Orlemań-

skiego, lecz wybitniejszego pod względem politycznym prezydenta polskiego syndykatu robotniczego w radzie polsko-amerykańskiej, Leona Krzyckiego. Ostatecznie jednak Moskwa zaprosiła Orlemańskiego, którego stanowisko przychylnie dla Sowietów znane jest, oraz profesora Oskara Langego. W kołach zbliżonych do prawicy polskiej łącznie z prawicowym obojmem socjalistów panuje niesłychane rozgoryczenie z powodu podróży dwóch tych Polaków.

Straty formacji polskich w walkach we Włoszech

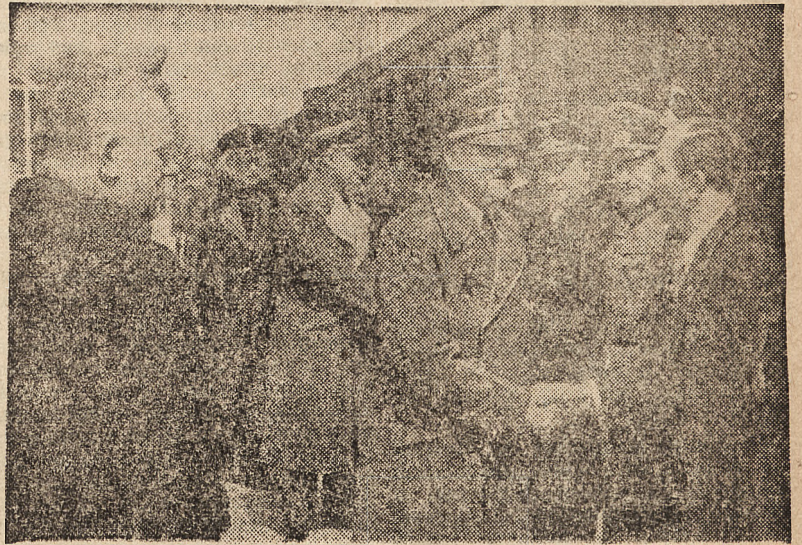
SZTOKHOLM, 25. 5. — Po stronie alianckiej potwierdzają wiadomość, że polskie kontyngenty wojskowe, które w obecnej chwili w mundurach angielskich walczą na froncie południowo-włoskim wraz z wojskami pomocniczymi Północnej Afryki, Indii i różnych części Imperium brytyjskiego, poniosły niezwykle wysokie straty.

Jedno ze sprawozdań londyńskich stwierdza, że pewna kompania polska, która walczyła w rejonie Cassino, musiała być wycofana z walki, ponieważ pozostało z niej tylko 6-ciu ludzi. Większa część kontyngentów polskich została już dotychczas w tych walkach zdiesiątkowana. Już po pierwszych dniach walk na południowym froncie włoskim obliczono wysokość strat formacji polskich na około 5000 żołnierzy.

Wymienione jednostki polskie zo-

stały utworzone z kontyngentów b. żołnierzy polskiej armii, którzy w roku 1939 dostali się do niewoli bolszewickiej i zostali deportowani w głąb Związku Sowieckiego. Po długich rokowaniach, dzięki pośrednictwu rządu angielskiego, udało się — jak wiadomo — generałowi Sikorskiemu doprowadzić do zwolnienia znacznej części b. polskich żołnierzy z obozów sowieckich. Tych polskich żołnierzy drogą przez Iran przejęły angielskie władze wojskowe, które sformowały ich w nowe jednostki i wyszkoliły w mundurach brytyjskich na Bliskim Wschodzie.

Niedawno przewieziono te polskie kontyngenty do Południowych Włoch, gdzie obecnie na rozkaz dowództwa alianckiego wzięły udział w toczących się tam walkach. Jak słychać, znaczne części tych polskich jednostek miały przejść na stronę niemiecką.

Słowaccy mężowie stanu witani przez Führera po przybyciu do Głównej Kwatery. (Presse Hoffmann)

B. premier Kozłowski ofiarą nalotu

BERLIN, 25. 5. — W czasie jednego z ostatnich nalotów dziennych przez amerykańskie bombowce przeciwko terenowi Rzeszy, odniósł były polski premier Leon Kozłowski tak ciężkie zranienie wskutek odłamku bomby, że zmarł krótko potem.

Jak wiadomo, były premier Kozłowski w kilka miesięcy po wybuchu wojny pomiędzy Niemcami a Unią Sowiecką uciekł z miejsca, do którego deportowano w pobliżu Moskwy, której to deportacji dokonali bolszewicy w roku 1939 i przedostał się do linii niemieckich. Od tamtego czasu zajmował się on pracami naukowymi i przebywał w tym czasie na terenie Rzeszy Niemieckiej. W chwili nalotu przebywał właśnie na ulicy i w taki sposób tragicznie zakończył swe życie.

Głos dnia

Prezes ministrów Sztójaj zwrócił się niedawno do Węgrów, żyjących za morzem. Premier podkreślił, że naród węgierski prowadzi znowu bój na śmierć i życie przeciwko bolszewizmowi w braterstwie broni z Rzeszą Niemiecką, aby bronić istnienia narodu węgierskiego i jego granic. Sztójaj przy-

pomina, że źle kierowany, niepomagany liberalizm zmusił na przełomie stulecia wielu Węgrów do opuszczenia ojczyzny. Miejsce ich zajęli żydzi ze Wschodu. Pragniemy zatem tylko przywrócić znowu prastare prawa Węgrów, jeżeli wypieramy z naszych obszarów żydów, którzy się tu wsaczyli.

„Goliat” — miniaturowy czołg bez załogi zdał egzamin na froncie wschodnim

● W pieczarach górskich w rejonie Monte Maggiore w prowincji Quarnero (Włochy) oczyszczonym w tym miesiącu od bandytów, podczas planowej akcji poszukiwawczej za zaginionymi mieszkańcami okolicy wsi znaleziono dotychczas 12 zwłok. Przeważnie chodzi tu o kobiety, które po zwycięstwie wystrzałe w kark, zostały zrzucone do przepaści głębokich na 20—30 m. Kilka ofiar miało obcięte włosy. Inne znaleziono ze związanymi rękami. We wszystkich wypadkach chodzi o okolicznych mieszkańców, którzy odmówili współdziałania z komunistami.

● Kierownik hiszpańskiego urzędu zaopatrzenia, Rufino Boltran, oświadczył przedstawicielom prasy, że tegoroczne zbiory ziemniaków, których zwożenie właśnie rozpoczęto, zapowiadają doskonałe wyniki.

□ Prasa szwajcarska zamieszcza pod nagłówkiem „Wojna a neutralność” artykuł, omawiający nacisk amerykański na państwa neutralne. W artykule czytamy m. in.: W każdym wypadku takie pogroźki, jakie wypowiedział lub zainicjował generał Marshall, nie przyczyniają powagi dla dyplomacji Stanów Zjednoczonych.

★ Nowa kometa, odkryta niedawno przez profesora Vaesaelae w obserwatorium uniwersyteckim w Turku (Finlandia), jest drugą kometą odkrytą w b. r.

● Władze niemieckie w Marsylii od stycznia do końca marca br. odprawiły 13 statków, płynących w służbie Międzynarodowego Czerwonego Krzyża o łącznym tonażu 21.764 ton. W sześciu wypadkach chodziło o statki portugalskie, w czterech o szwedzkie, w dwóch o hiszpańskie i w jednym o statek szwajcarski.

● Jak donosi agencja OFI, samoloty anglo-amerykańskie w sobotę zbombardowały ponownie dzielnicę mieszkaniową miasta Boulogne. Liczni mieszkańcy miasta zostali zabici lub ciężko ranni.

● Zastępca dowódcy 110-ej brygady czungkińskiej, generał-major Czangczin, który w kampanii w Honan dostał się do niewoli, oświadczył swą gotowość wstąpienia do armii rządu nankińskiego. W wywiadzie udzielonym prasie oświadczył on, że jedynie na skutek ostrej inwigilacji nie udało mu się już dwa lata temu przejść do obozu pokoju.

□ Załogom kilku niemieckich pionierskich łodzi, służących do lądowania, udało się w rejonie Morza Śródziemnego zestrzelić dwie maszyny spośród czterech atakujących brytyjskich dwumotorowych samolotów bojowych. Jeden dalszy ciężko przez pionierów trafiony samolot został zmuszony do lądowania na Krecie.

● Londyński korespondent „The Times”, „YA” pisze, że w Londynie panuje rozczarowanie z powodu przebiegu walk we Włoszech. Spodziewano się, że na skutek olbrzymiej przewagi uda się przełamać fortyfikacje niemieckie i maszerować na Rzym. Obecnie jednak przekonano się, że zbliża się jeszcze cała seria długotrwałych bitew, które spowodują takie same „duże straty”, jakie poniesie musiano przy początkowych sukcesach tej ofensywy.

BERLIN, 25. 5. — Jednym z najnowszych wynalazków niemieckiego przemysłu wojennego jest miniaturowy czołg bez załogi „Goliat”, który wypełniony materiałem wybuchowym kierowany jest falami radiowymi i przez najechanie na czołg nieprzyjacielski niszczy go wskutek wybuchu zawartego w nim ładunku.

Kierowanie czołgu falami radiowymi wydaje się laikowi jako coś niezwykłego, jako wielki postęp w dziedzinie nowoczesnej techniki. Tymczasem pomysł sam i zasada jego wykonania są wcale stare, fałszywie radiowy uznalby nawet ich wiek za się dziwy. Niemniej jednak kierowanie pojazdu lub statku falami radiowymi zawsze budziło podziw w szerokiej sferze. Bo czyż nie jest to zadziwiające, że pojazd bez obsługi ludzkiej posuwa się jakby kierowany czarno dziejską ręką.

Wielkie było w swoim czasie zdumienie, gdy przed wieloma laty Marconi ze swego jachtu, który stał na kotwicy w odległości 100 kilometrów od Nowego Jorku, jednym naciśnięciem guzika dzięki zastosowaniu fal elektromagnetycznych zapalił latarnię uliczną w Nowym Jorku. Czymś podobnym w zasadzie było poruszanie się niemieckiego statku-widma „Zähringen”, służącego za cel dla artylerii morskiej. Statek ten, również bez załogi, kierowany był przy pomocy fal radiowych z innego okrętu; falami radiowymi regulowano zarówno kierunek, jak i szybkość statku.

Już w 1906 r. wypłynął z jednego z portów włoskich nad Morzem Śródziemnym torpedowiec kierowany przez Marconiego z lądu przy pomocy fal radiowych. W kilka lat później także w Norymberdze i na Waansee pojawiły się małe łodzie kierowane z odległości.

Po wojnie technika bezdrutowa dzięki wynalazkowi doskonałych konstrukcji aparatów nadawczych i odbiorczych stała się bardzo popularna. Tysiące majstrów-amatorów oddawało się temu nowoczesnemu sportowi. We wszystkich cywilizowanych krajach pojawiły się kierowane z odległości samochody i statki, działa uruchamiane falami radiowymi, samoloty bez załogi. Stały i coraz bardziej skomplikowany rozwój radiotechniki sprawił, że zainteresowanie dla tych spraw w szerokiej masach spadło. Pracę kontynuowały jednak laboratoria uczelni i wielkich zakładów przemysłowych. Dziś na pół zapomniany pomysł kierowania pojazdami z odległości znów odżył, jako coś nowego i tajemniczego. W rzeczywistości jednak sprawa przedstawia się prosto.

Żołnierz kierujący „Goliatem” posiada silną radiostację, w miniaturowym czołgu zaś znajduje się czuły odbiornik. Obydwie aparaty wyposażone są w przekładniki, podobne do tych, jakie używane są przy telefonicznych aparatach automatycznych. Przez proste impulsy prądu można, tak, jak przy połączeniu telefonicz-

nym przez nakręcenie tarczy, uzyskać szereg możliwości włączania. Jeśli się więc chce uruchomić kierowany falami radiowymi pojazd, używa się zamiast mikrofonu urządzenia włączającego (coś jakby tarczy telefonicznej), a impulsy jego odbiera posiadający podobną aparaturę odbiornik. Zależnie od wybranej cyfry, a więc od ilości impulsów, można regulować szybkość, zmieniać kierunek pojazdu, uruchamiać np. działa i t. d. Ważną rzeczą przy tym jest, aby impulsy te nie były zniekształcane przez nieprzyjaciela. Aby temu zapobiec, używa się automatycznych urządzeń kontrolnych i szeregu środków technicznych i te właśnie są faktycznie jedyną tajemnicą kierowania „Goliatem”.

BERLIN, 25. 5. — Sprawozdawca wojenny DNB opisuje przebieg ope-

racji, dokonanych przy pomocy kierowanych na dystans niemieckich czołgów małego typu „Goliat” przeciwko grupie ufortyfikowanych domów, broniących przez bolszewików w południowej części wschodniego frontu.

„Przed nami widnieje forteca so-wiecka, złożona z domów, które muszą być wzięte. Kilkakrotnie już atakowano je z niemieckiego odcinka, jednak bolszewicy posiadają zbyt dobre kryjówki w rowach obok i poza domami. Dzisiaj ma pomóc nam przy wypędzeniu bolszewików z domów czołg „Goliat”. Kiedy po raz pierwszy ujrzeliśmy ten lilipuci czołg, który czyni wrażenie, jakgdyby można go wziąć pod pachę, ogarnęła nas pewna nieufność, w krótkim jednak czasie mogliśmy się przekonać o zjadliwości tego liliputa. Sytuacja jest tak poważna, jaka towarzyszy zawsze

przy ataku na dobrze oszańcowanego i zajętego przeciwnika. Prawie komiczne wrażenie czyni jednak widok, jak „Goliat” nagle wypada i biegnie jak po sznurze swą drogą pomiędzy drzewami ku domom obsadzonym przez bolszewików. Wystarczy naciśnięcie lewary, aby nakazać mu zwrot w prawo lub w lewo, a za każdym razem „Goliat” zmienia posłusznie swój kierunek.

Pierwszy „Goliat” podsunął się do statecznie blisko do narożnego domu sowieckiego gniazda oporu. Teraz przychodzi decydująca chwila. Rozlega się detonacja, jakgdyby w dom uderzyła torpeda. Mur, pod który podsunął się „Goliat”, wali się w gruz. Dach rozlatuje się w kawałki. Patrzcie! Jeszcze jeden „Goliat” sunie, za nim drugi i trzeci. Bolszewicy muszą mieć nieprzyjemną niespodziankę, patrząc na to wszystko. Z niesłychaną siłą i wśród potężnych detonacji wala się ściany, gruzu i resztki murów latają w powietrzu. Wypadamy z rowów strzeleckich i po kilku sekundach dobiegamy do pierwszego domu. Bolszewicy w po-płochu uciekają. „Goliat” spełnił w zupełności swoje zadanie.”

List pasterski prymasa Belgii

BRUKSELA, 25. 5. — W niedzielę ubiegłą odczytano we wszystkich kościołach belgijskich list pasterski prymasa Belgii i arcybiskupa Malines, kardynała van Roey’a. W liście swym pasterskim protestuje prymas belgijski w sposób najostrejszy przeciwko brutalności anglo-ameryk. terroru bombowego.

Zwraca się on z całym naciskiem do rządu Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych, a dalej do opinii publicznej w krajach alianckich, wreszcie także do obywateli belgijskich w Anglii i Stanach Zjednoczonych, co do których nie jest pewien, czy apel jego dojdzie do ich uszu. Ponadto podkreśla van Roey w swym liście pasterskim, że apel swój skierowuje mniej do łaski i litości, aniżeli do rozsądku i sumienia, gdyż osobiście był bezpośrednim świadkiem bombardowania w Belgii oraz skutków tego bombardowania. W dalszym ciągu mówi on co następuje:

„Od około miesiąca cierpi Belgia bezusłannie dniem i nocą wskutek ataków lotniczych, które dokonywane są rzekomo w tym celu, aby niszczyć stacje kolei, punkty węzłowe oraz urządzenia kolejowe. Sposób wykonywania tych ataków powoduje każdorazowo strumienie krwi nie winnej, wyrządzając w gminach naszych miejskich i wiejskich niesłychane spustoszenia, które nigdy nie będą mogły być naprawione. Już obecnie tysiące współobywateli naszych znalazło śmierć strasliwą pod gruzami swych domów, gdzie — jak sądzili — nic im nie zagrażało. W największych naszych miastach, a wymienić należy w pierwszym rzędzie Brukselę, Lowanium, Gandawę i Charleroi, całe dzielnice mieszkaniowe przedstawiają się obecnie jako jedna sterta gruzów. Starożytna miasto jak np. Malines

i Lowanium, które widziałem na własne oczy, zniszczone są w 1/3 lub w połowie, a w gruzach także legło kilka najznamienniejszych dzieł architektury. Mówi się nam wprawdzie, że są to skutki operacji wojskowych, których celem jest niszczenie środków komunikacyjnych oraz zakładów fabrycznych, służących nieprzyjacielowi. Naga jednak prawda, którą stwierdzić byliśmy w możliwości na własne oczy, przedstawia się następująco:

Wyjawszy nieliczne tylko wypadki, w których kilka samolotów, atakujących w jasny dzień osiągnęło swe cele, nie czyniąc ciężkich szkód w otoczeniu tych celów, rzuca się bomby burzące i zapalające na śle-

po, bez skrupulatnego mierzenia i bez różniczkowania na całe kilometry kwadra owe zabudowane dzielnice mieszkaniowych. Czyż taki sposób atakowania wykazuje jakikolwiek stosunek do upatrzoności celu? W jaki sposób usprawiedliwić można tego rodzaju postępowanie wobec rozsądku i sumienia ludzkiego.

W chwili najwyższej troski wnoszący gorący apel do sumienia miarodajnych mężów stanu. Wzywam ich, by mieli wzgląd konieczny na życie i mienie naszych obywateli. Jeżeli zaś apel mój przebrzmie bez echa, naówczas świat cywilizowany stwierdzić będzie mógł dnia pewnego z odrazą, w jaki sposób postępuje się z krajem niewinnym.”

„Moje życie w Rosji”

GENEWA, 25. 5. — W wydawnictwie Harpera ukazała się książka napisana przez pewną Rosjankę, zchwyconą bolszewizmem. Książka ta obudzi w Stanach Zjednoczonych zapewne wielką sensację — tak pisze krytyk literacki dziennika „New York Times” w numerze z dnia 13 maja. Książka nosi tytuł: „Moje życie w Rosji” i napisana jest przez żonę korespondenta a Louis Fischera, urodzoną w Rosji, która opuściła w roku 1915 swoją ojczyznę z tym słubowaniem, że nie powróci do niej wcześniej, dopóki nie zostanie usunięty caryzm.

Zamieszkała następnie w Nowym Jorku, a w roku 1922 powróciła do Moskwy, gdzie wyszła za mąż za Louisa Fischera i z wielkim zapałem rzuciła się do pracy nad bolszewizowaniem Rosji. Pracowała dla rosyjskiego rządu w Lozannie, na Ukrainie, a od 1928 do 1939 r. w Moskwie. Później jednak atmosfera stała się — tak pisze ona —

tak niemiłą i niebezpieczną, że zdecydowała się ponownie porzucić swą ojczyznę, co udało się jej tylko z wielkimi trudnościami.

W książce opisuje ona swoje doświadczenia oraz doświadczenia swoich dzieci o systematycznym tępieniu węzłów rodzinnych i przyjacielskich, o stałych egzekucjach i okropnym terrorze. Stwierdza ona także, że w Unii Sowieckiej ludzie odczyli się mówić lub postępować uczciwie. W Unii Sowieckiej nie ma wolności, a nawet obecna wojna nie może usprawiedliwić strasznego ujarzmienia, które naród rosyjski musi znosić ze strony bolszewików.

„Chory” poseł sowiecki

SZTOKHOLM, 24. 5. — W Moskwie podano do wiadomości, że dotyczący sowiety poseł sowiecki w Iranie, Michajłow, zwolniony został ze swych obowiązków przez prezydium najwyższej rady Unii Sowieckiej i to „z powodu choroby”.

POMOC LEKARSKA

● HENRYKA SAWICKA ordynuje obecnie w chorobach kobiecych i położniczych przy ulicy Akademickiej 21. ● SPECJALISTA chorób skórnych i wenerycznych Dr W. Onuferek, ul. Romanowicza 3, 5/4—6/4. 21695

KUPNO — SPRZEDAŻ

● KUPIĘ elegancką modną torebkę, reżawicki i meszty na korkach numer 37 1/2—38 1/8. Wszystko w granatowym kolorze i w bardzo dobrym stanie. Henninga 24, parter. 21585 ● KSIĄŻKI wartościowe, polskie i ang., pop. naukowe. — Bibliotekę Wiedzy Prousta, kupię. Kiosk, pl. Strzelecki, tylko od 2 do 8. 21375 ● SKARPEKI dziecięce, szalik damski zielony, kapkę na wózek, rękawiczki skórkowe 6 1/2 elegancie sprzedam — Św. Teresy 2 B. m. 1. 21318 ● SPRZEDAM kostium jasny z jedwabiu surowego i suknie jedwabną, granatową, nową, ul. Wójtyłowska 2, m. 8. ● KUPIĘ 4-rzędową maszynę do pisania, maszynę do szycia, adapter, płyty na pedzie elektr., lampy oraz inne części do wzmacniacza. Ormiańska 17, od 2—8, dozorca. 21582 ● ZMIENIACZ 10-cio pływowy z wzmacniaczem w pięknej szafie orzechowej, — gramofon elektr. Paillarda sprzedam. Zielona 16, za Wodociągami, — biały dwonek, od godz. 13—18. 21103

SPRZEDAM część niemowlęcej wyprawki, becik z poszewkami, nieprzemakalną ceratkę, elegancką kapkę na wózek, pieluszkę flanelową, buczki 23, płaszczki z piki białej z kapizoncek. Zgłoszenia: Sobieskiego 2, I. p., m. 5 ganeł na prawo. 21544 ● SPRZEDAM wózek sportowy z budą na bliźnięta. Małackiego 4, mieszk. pięć, przez ganek. 21431 ● ANGIELSKIE wytworne ubranie popielate n. wysokiego oraz jedwabną kolorową popielatę na koszule sprzedam Kazimierzowska 29, II. p., m. cztery. ● UWAGA: Adapter Alwelsa w luksusowej szafce nowoczesnej oraz wzmacniacz o pięknym i silnym głosie grający na adapter, jako komplet lub oddzielnie bardzo tanio sprzedam z powodu wyjazdu. Łyczakowska 70, II. p. m. 5. 21511 ● MAŁY ZBIÓR znaczków zagranicznych i polskich tanio sprzedam. — Lwów, ul. Łyczakowska 70, II. p. m. 5. 21512 ● KUPIĘ dywan perski i obraz dobrego malarza. Listy Gaz. Lw. nr 21177 ● PIANINO lub fortepian z angielską meblami kupię natychmiast. Listy do Gaz. Lw. nr 21308 ● LEZAK nowy sprzedam Kurkowa 27, Bauer. 21355 ● PIANINO, fortepian krzyżowy — zaraz kupię. Nowacki, Piłsudskiego 17, sklep UWAGA!! Dobrze zapłacić!! Kupię natychmiast kilka maszyn do szycia — piersienistaw. Listy proszę kierować do Adm. Gaz. Lw. nr 21126 ● SREBRNO kupuję i płaci najwyższe ceny firma Jan Wójtył, — Lwów. — ul. Akademicka 8. 21340

STANISŁAWSKIEGO pejśaż, Rozwadowskiego, Siemiradzkiego, Malczewskiego, Pałata nieduży, dobry obraz kupię. — Kios, pl. Strzelecki tylko od 2 do 8. ● KUPIĘ stary sportowy wózek dziecięcy. Krakowska 18, m. 6. 21379 ● PERSKI dywan sprzedam okazynie — Łyczakowska 58, m. 27, ofcynny. ● SPRZEDAM wózek głęboki Konkona w dobrym stanie ul. Wójtyłowska 7, m. 1. ● SPRZEDAM wózek Konkona głęboki w dobrym stanie. Wiadomość ul. Kaszelińska 11, mieszk. 7. 21337 ● MASZYNA do pisania L. C. Smith z polskimi czcionkami, mało używana do sprzedania. Kochanowska 15 A. — mieszk. 9. 21342 ● KUPIĘ dywan perski oraz krymkę ładną, dużą Grotgiera 10, m. 6 21057 ● KUPIĘ gwoździarkę oraz ciągarkę drutu. Zgłoszenia pod „899” — do Biura ogłoszeń Krajna, Kraków, — Adolff Hitlerplatz 46. 1268 ● KUPIĘ herbatę, kakao, czekoladę, — migdały i orzechy Oferty do Admin: Gaz. Lw. nr 21352 ● KUPIĘ krzyżak z łańcuszkiem złoty — grubszy ul. Król. Jadwigi 45, m. 1. ● KUPIĘ pumy w dobrym stanie. Zgłoszenia od 4—6, Wyspiańskiego 15, — mieszk. 1. 21354 ● MESZTY brązowe na słupkowem obcasie nr 36 do sprzedania ulica Król. Jadwigi 45, mieszk. 1. 21356 ● SPRZEDAM wózek sportowy z budką Konkona. Św. Piotra 19, mieszk. ośm. ● KUPIĘ małą żywą małpkę, płacę gotówką. Zgłoszenia: Lwów, Pełczyńska nr 14. II. p. 21510

SPRZEDAM materiał popielaty w pasy na ubranie i wzmacniacz Telefunken w pięknej skrzynce. Neckiego 10, — II. p., m. 12, boczna Zdrobnia. ● SPRZEDAM płaszcz damski granatowy wiosenny w dobrym stanie, zarzutkę mięską w bardzo dobrym stanie na niskiego, ul. Hoffmana 28, I. p., m. 4. ● NOGI maszyn szyciarskich różne, igły — części maszyn, Elektrochucki, Żelazka przedwojenne, gwarantowane — wysprzedam. Sykstuska 23, mieszk. 13 podwórce — piętro. 21525 ● SPRZEDAM: Jadalnię i sypialnię orzech kawkaski (nową), kuchnię (trekres) — stół, taboret, waga stołową nową z odważnikami o 1 dkg do 2 kg. — Sykstuska 67, m. 6. 21547 ● PIANINO do sprzedania Potockiego 15a II. p. Zgłoszenia między 9—12. ● KUPIĘ rower damski w pierwszorzędny stan. Listy Gaz. Lw. 21562: ● SPRZEDAM półbuciki 46, czarne przedwojenne szewro firmy „Skrypek”. — Kazimierzowska 29, II. p., m. 5. ● DO SPRZEDANIA sukienka granatowa do uszycia, pas brązowy (na ciążę), płaszcz gumowy. Lwów ul. Kochanowskiego 99, II. p. mieszk. 8. ● SPRZEDAM pół sypialni jasnoni kwieci sty wraz z trzema nowymi materacami włóściennymi, nowy klimat jasy 2.25 na 2 i różne inne drobiazgi. — Wiadomość: ul. Grotgiera 5 mieszk. 5 Ogładzić można od 8—9 rano i od 5—7 wieczorem. 21536 ● NA krótki kłatk różnych rozmiarów sprzedaje. Wiadomość: Kiosk, Potockiego róg Isakowicza. 21510

SPRZEDAM półciężarówy wó w stanie nie wykończony marki m-1. Ogładzić od godz. 9—12, Budowa chłodni ulica Idzikowskiego. 21514 ● KUPIĘ stare futro sejskinowe lub krymkę. Kopernika 17, sklep tapicerski. ● FORTEPIAN sprzedam tanio. Ormiańska 13, mieszk. 5. 21358 ● FORTEPIAN Wirtha krzyżowy, metalowa płyta sprzedam. Kętrzyńskiego 22, I. p., na lewo. 21583 ● PIANINO markowe w dobrym stanie lub fortepian z angielską mechaniką natychmiast kupię, dobrze zapłacić ul. Chorażczyński 11a, sklep z obrazami, 9—4 godz. 21548 ● SPRZEDAM zegarek damski srebrny — szwajcarski, suknie wełniane, firanki ul. Leona Sapichy 31, m. 4. ● UBRANIE męskie popielate i czarne buki męskie nowe do sprzedania. — Miła 4, obok Koszar, Wulka. 21567 ● ROWER dobry, najchętniej balonówkę w dobrym stanie kupię. Tarnowskiego nr 20, mieszk. 1. 21596 ● ZELAZKO i motor elektryczna na 110 volt oraz pierzynę sprzedam. Wiadomość: Ptasznika 18, Kolonia Profesorska od godz. 1 do 5. ● MASZYNA krawiecka do sprzedania — Brunwaldzka 11, m. 2a. 21594 ● SPRZEDAM zamożniejszym znancom Amprów kantorek ze skrytkami oraz portrety muzealne wartości. Ogładzić od 3—4. Kadecka 8, m. 5, Szczepański ● KUPIĘ nocniczek Listy do Adminstr. Gaz. Lw. nr 21590 ● KUPIĘ spodnie na średniego szczuplego. Łyczakowska 45, zakład fryzjerski 21687

RASOWA krowa do sprzedania. Wiadomość: Józefa 4, mieszk. 5. 21652 ● SPRZEDAM czarną „żorzetę” na welon żaboty. Piłpowska, Stefczyka 19, — I. p., mieszk. 3. 1241 ● UWAGA: dobrze zapłacić, kupię kilka krawatów, tylko siatkowe w kolorze: zielony, czarny i bordo ewentualnie mogą być wełniane ale nowe. — Kupię też wieczne pióro tylko rondo — oryginalny Pelikan może być komplet. Listy proszę łaskawie kierować do Gaz. Lw. nr 21603 ● KUPIĘ płaszcz letni dla dziewczynki 13-letniej. Piekarska 49, m. 4. ● KUPIĘ damską bieliznę na średnią. Lwów ul. Hołwki 14, I. p., m. 3, od 5-tej popoł. ● SPRZEDAM wózek sportowy Konkona z budką. Kochanowskiego 60, m. 13. ● PIANINO lub fortepian kupię natychmiast. Zgłoszenia: Gipsowa 8, 21607 ● SPRZEDAM czarne półbuciki 39. Listopada 51, m. 6, 5—6 wiecz. ● KUPIĘ trenaż bardzo dobry stan oraz spodnie ciemno popielate wełniane — gładkie na wysokości 180. Listy do Adm. Gaz. Lw. nr 21617 ● KUPIĘ 2 koszule męskie dzienne nowe nr 39 oraz spodnie brązowe męskie wełna gładkie na wysokości m. 178. Listy do Gaz. Lw. nr 21618 ● KUPIĘ meski markowy chromowy zegarek i męskie ubranie na średniego wzrostu. Listy Gaz. Lw. nr 21614 ● FISHARMONIUM nowe, silne dla większej kaplicy tanio sprzedam. Lwów, Ormiańska 29, parter na prawo od 13 do 15 godz. 21687

Początek 21:20

Koniec 4:00

Ostrzeżenie lotnicze:

3 sygnały w ciągu minuty

Alarm:

sygnał 1-minutowy (ton wyjący)

Zapowiedź odwołania alarmu:

3 sygnały w ciągu minuty

Odwołanie alarmu:

sygnał 1-minutowy (ton wysoki)

DODATKOWE KARTKI NA MASŁO

Dodatkowe kartki (Zusatz) na masło dla rodzin osób pracujących w Rzeszy i zarejestrowanych w P. K. O. na miesiąc maj, wydaje się w Polskim Komitecie Op. Wydział IV od godz. 8—15-tej.

WYNIKI CIĄNIENIA LOTERII LICZBOWEJ Z DNIA 24. BM.

Przedstawiają się następująco:

Pierwsze wywołanie — 30; drugie — 72; trzecie — 87; czwarte — 34; piąte — 31.

NA P. K. Op. ZŁOŻYLI:

Na uchodźców zł 50 inż. Antoni Hollender; na więźniów zł 50 inż. Antoni Hollender. — Lesiowa Józefa zł 100 (Brzuchowice-Łączki). — Błaszczakowa K. zł 50.

Z NAWARII POD LWOWEM

Każda miejscowość, czy to większa, czy mniejsza, w historii swej posiada kilka chociażby dat — dat, pod jakimi zanotowano ciekawsze lub mniej ciekawe, ważne lub mniej ważne wydarzenia. I Nawaria, o której pisaliśmy już kilkakrotnie, ma swoje daty. Pierwszą z nich przynosi wiek XVII — to rok 1648. W roku tym — czytamy w odpowiednich zapiskach — hordy tatarskie i kozackie, będące w pochodzie swym na zachód, zahaczyły o miasto. Moment wkraczania hord był dla ludności Nawarii nader ciężki — miasto zostało spalane. Spalił się również i kościół, a wielu spośród mieszkańców, którzy nie w porę zdążyli uciec z życiem, zaginęli lub też zostali wzięci do tatarskiej niewoli. Z głodu i od chorób pomarło 97 osób; ciała zmarłych, znaleziono w lasach i po polach, pogrzebano na miejscowym cmentrze w jednej wspólnej mogile.

Koło Nawarii rozegrały się także bitwy w wieku XVIII, kiedy to konfederaci walczyli z Moskalami. I w tym czasie miasto poniosło liczne szkody.

Na wzmiankę zasługuje również rok 1757. W roku tym ks. arc. Łubieński otrzymał tu w kościele parafialnym pallusz z rąk W. Sierakowskiego, naówczas biskupa przemyskiego. Gości, jacy zjechali na tę niecodzienną uroczystość, podejmowano częścią w Nawarii, częścią zaś w Obroszynie.

REORGANIZACJA NAUKI W POLSKICH SZKOŁACH POWSZECHNYCH

Prezydent Głównego Wydziału Nauki i Oświaty w Rządzie Generalnego Gubernatorstwa dr Eichholz przedstawił na konferencji prasowej zasadnicze motywy i wytyczne nowej ordynacji polskiego szkolnictwa powszechnego na terenie Generalnego Gubernatorstwa. Prezydent dr Eichholz w ogólnym wstępie do swego referatu stwierdził, że w roku szkolnym 1943/44 stała się aktualną reorganizacja nauki w polskich szkołach powszechnych w Generalnym Gubernatorstwie. Plan tej reorganizacji, opracowany przez Główny Wydział Nauki i Oświaty w Rządzie Generalnego Gubernatorstwa opiera się na doświadczeniach, poczynionych w dotychczasowej praktyce w dziedzinie nauczania, jak również na aktualnych potrzebach społeczeństwa polskiego. Mowca podkreślił, że wszelkie zarządzenia w zakresie szkolnictwa, dyktowane są myślą polepszenia istniejącej organizacji szkół.

Jak wiadomo, w b. państwie polskim do wybuchu drugiej wojny światowej dwukrotnie była przeprowadzona organizacja szkolnictwa powszechnego. Po raz pierwszy w roku 1920, tj. w początkach istnienia państwowości polskiej, drugi raz w roku 1935. Druga organizacja okazała się konieczną, ponieważ pierwsza nie była wystarczająca i nie celowa. Niewątpliwie ta druga organizacja stanowi postęp w stosunku do początkowej organizacji szkolnictwa, niemniej jednak od samego jej wprowadzenia w życie ujawniły się liczne krytyki z kół nauczycielstwa i społeczeństwa. Szczególnie miarodajną krytyką były opinie z kół Związku Nauczycielstwa Polskiego, a ponadto licznych naukowych, kulturalnych i fachowych organizacji społecznych. Pomiedzy rokiem 1936—1939 prasa zanotowała cały szereg poważnych opinii, krytykujących trudności i niedogodności, wynikające z reformy szkolnictwa powszechnego. Na poszczególnych zjazdach Związku Nauczycielstwa Polskiego wysuwano zarzuty tej treści, że przeszło milion dzieci nie pobiera nauki w szkołach w ogóle, a dalszy milion kształci się tylko częściowo. Dalszy zarzut opiewał, że t. zw. szkoła jednolita nie da się w praktyce przeprowadzić, ponieważ w rzeczywistości istnieje nie mniej jak 16 typów szkół. Ostro przeciwko reformie szkolnictwa występowało także nauczycielstwo szkół powszechnych z powodu zaostreżenia rygorów służbowych, zwłaszcza przeciwko artykułowi 51 pragmatyki służbowej, który przewidywał, że nauczyciel może być każdej chwili przeniesiony na inne stanowisko. Istotnie do-

konano w 75 wypadkach takich przesileni dyscyplinarnych. Związek chrześcijańskich nauczycieli na zjeździe we Lwowie stwierdził zasadniczo, że konieczna jest nowa organizacja szkolnictwa powszechnego. Reforma szkolnictwa z roku 1935 prze-widuje 3 stopnie szkół w zakresie uprawnień uczniów do korzystania z dalszego kształcenia w szkołach średnich. Jest to postanowienie nieznanne w szkolnictwie w innych krajach europejskich. Pismo „Nauczyciel Polski“, organ Polskiego Związku Nauczycielstwa stwierdził, że 65 procent szkół po wsiach nie posiada uprawnień do umożliwienia swym uczniom uczęszczania do szkół średnich. To samo czasopismo uskarżało się również na przeciążenie sił nauczycielskich. I tak w szkołach dwuklasowych przypadało na jednego nauczyciela 140 dzieci, w szkołach 3-klasowych — 130 dzieci, a jedynie w szkołach 6-klasowych 55 dzieci.

Niedomaganiem reformy szkolnictwa powszechnego było także za małe uwzględnienie nauki dla życia praktycznego. Sprawę tę omawiano na zjeździe Związku Izb Handlowych, gdzie podniesiono, że w przeciwnieństwie do miast, które są uprzywilejowane, dzieci chłopskie nie otrzymują żadnego praktycznego przygotowania do zawodu życiowego.

JAŁOWIEC — KRZEW TAJEMNICZYCH SIŁ

Jakiś przyrodnik powiedział, że ludzkość — w miarę swego rozwoju — coraz bardziej oddala się od przyrody i zatracca znajomość o siłach w niej ukrytych. Potwierdzeniem tej tezy są mumie egipskie; przetrwaniem swoje przez kilka tysięcy lat zawdzięczają one cudownym wyciągom z roślin, których cywilizacja i nauka XX-go wieku nie może odgadnąć do dnia dzisiejszego.

Do roślin znanych ludzkości z wielu zalet należy także jałowiec. Jest on doskonale znany w naszym kraju przez wszystkich. Ze względu na jego dużą użyteczność warto mu poświęcić kilka uwag. Człowiek znaj jałowiec już w najdawniejszych czasach jako roślinę leczniczą i ozdobną. Wśród ludów wielu krajów uarło się przekonanie o nadzwyczajnym działaniu jałowca. Według różnorodnych podań gminu, prętem jałowca można przepędzić węże, komary i muchy. Bukiet z jałowca na kapeluszu chroni właściciela od zmęczenia, zawrotu głowy i upływu krwi. W późniejszych czasach, przy występowaniu zaraz, gałązki jałowca zapalano w pomieszczeniu dla chorych, a jagody jałowcowe rzucano na rozżarzone węgle. Wierzono, że

Dr Eichholz podkreślił, że przytoczenie powyższych zarzuć ma wyłącznie charakter rzeczowy, a obecna organizacja polskiego szkolnictwa powszechnego opiera się na nich, jako na materiale wyjściowym dla usunięcia istotnych niedomagań. W pierwszych latach wojny, ze względu na panujące warunki musiano trzymać się dotychczasowego systemu. Dopiero w roku 1942 przystąpiono do systematycznej reorganizacji polskiego szkolnictwa ludowego. Zniesiono mianowicie zasadę trzech stopni w uprawnieniach do dalszego kształcenia. W szczególności zatrzymano dalej szkoły kilkunastopniowe, jednak wszystkie te szkoły nadają te same prawa, dostosowane do rozbudowy szkolnictwa fachowego. Zasadniczym celem reformy szkolnictwa jest teza, że szkoła powszechna musi być szkołą wysiłku i działalności, która w ten sposób podbudowuje wiedzę, aby nauka uzdolniła młodzież do fachowej pracy i systematycznego działania. Cały plan został w tym duchu wypracowany.

Skości dr Eichholz przeszedł do omówienia szczegółów programu nauczania. Pierwszym punktem jest nauka religii rzymsko-katolickiej, której plan został wypracowany przez arcybiskupi ordynariat, według zasad religii katolickiej. Plany reszty przedmiotów są utrzymane

siła zapachu spalanej rośliny wypędzi chorobę z domostwa. Wódka jałowcowa uważana była kiedyś za doskonały środek przeciw przeziębieniu wodnej. Od najdawniejszych lat krzew jałowca znany jest jako znakomity środek antyseptyczny. Niejeden myśliwy wykorzystuje działanie młodego krzewu, wkładając go do wyproszonego ciała grubego zwierza, które ubił na polowaniu w kniei. Również i gospodynie posługują się jałowcem; dodają go do mięsa celem lepszej konserwacji; ze szczególnym upodobaniem gospodynie używają jałowca do wędzenia mięsa. Jałowiec używany jest także do celów przemysłowych. W Wirginii z jałowca otrzymuje się drzewo, z którego robi się oprawy do ołówek i skrzynki do cygar.

Jałowiec jest ozdobą naszych lasów. Tajemnicze jego siły, a poprostu mówiąc jego właściwości, mogą człowiekowi oddać wielkie usługi; trzeba te właściwości znać i umiejętnie wykorzystywać.

Z GŁOŚ SIĘ DO DOBROWOLNEJ OBRONY PRZECIWOLOTNICZEJ — RATUSZ — I. piętro, pokój 33.

według systemu wskazań ramowych, pozostawiających nauczycielowi swobodę co do szczegółowego przeprowadzania w klasie. Wobec struktury kraju nie było możliwym opracowanie jednolitego planu nauczania dla szkół w miastach, miasteczkach i wsiach. Z tego powodu w szkołach w wielkich miastach kładzie się większy nacisk na wszechstronne wykształcenie i zapoznanie dzieci z praktycznymi zawodami przemysłowymi i rzemieślniczymi. Natomiast w małych miasteczkach i po wsiach więcej uwzględnia się przygotowanie do zawodu rolnika, przyczem wzięto pod uwagę, aby dzieci chłopkie nie były upośledzone na korzyść dzieci miejskich. Wogóle nauka przyrody i zajęć praktycznych zajmują duo miejsca w programie. Zróżnicowanie tych nauk w szkołach na wsi i w miastach polega na tym, że w miastach oparto naukę więcej n teorii, natomiast po wsiach raczej na praktycznym doświadczeniu. Na wsi szkoła jest związana z rolą, punkt ciężkości położono więc na obserwację życia i walki w przyrodzie. W miastach natomiast idzie się raczej w kierunku technicznym i rzemieślniczym, przyczem unika się abstrakcji, a idzie w kierunku doświadczenia. Ważną inowacją jest projekt przydzielenia każdej szkole na wsi kawałka gruntu obszaru 1-2 hektarów, na którym dzieci pracowałyby praktycznie pod kierunkiem nauczyciela, który z planów otrzymywałby pewien udział. W Końskim istnieją już takie ogródki szkolne. Również poczyniono kroki w tym kierunku na terenie powiatu warszawskiego, w Łowiczu i w Jasielsku.

Sprawa podręczników szkolnych jest trudnym zagadnieniem w związku z warunkami wojennymi. Podręczniki szkolne zostały już opracowane, przyczem polskie nauczycielstwo wezwano do współpracy. Podręczniki szkolne są w druku i zostaną wydane w niedługim czasie. W zakresie tym położono nacisk na naukę poprawnego języka ojczystego, dalej uwzględniono wiadomości z geografii i ogólnych wiadomości. Opracowano też podręczniki arytmetyki.

Wogóle — zakończył dr. Eichholz — przy organizacji polskiego szkolnictwa powszechnego kierowano się wytyczną, iż nauczyciel w ogólnych ramach ma możność wykazania osobistej inicjatywy i rozwinięcia własnych możliwości, celem przygotowania młodego pokolenia do zadań polskiego narodu przy reorganizacji Europy, d której właśnie obecna wojna stwarza najlepsze warunki.

Po tym referacie odbyła się dyskusja, w toku której dr. Eichholz udzielał wyjaśnień na zadawane pytania. Do przeglądu uczestników konferencji styły również wzory książek szkolnych tak pod względem ich treści, jak i zewnętrznej szaty.

Kącik kulinarny

POTRAWY Z KARTOFLI I SZPINAKU

Złożone w piwnicach kartofle, przeważnie uszkodzone lub chore z nasianiem wiosny wypuszczają korzenie i pędy i psują się gwałtownie. Należy je przebrać. Odrzucić zepsute, zaś zdadne do użytku, spożytkować w jak najlepszej i wydajnej formie, zanim staną się niemożliwe do spożycia. Podaję kilka przepisów do wyboru.

KARTOFLE NA SPOSÓB SZWAJCARSKI

Na smaczną tę a nieznaną u nas potrawę, potrzeba 1 kg kartofli, 10 dkg marchwi, 5 dkg pietruszki, 5 dkg cebuli, 6 dkg tłuszczu, ocet (zamiast cytryny, której obecnie nie ma), trochę soli i pieprzu. Cebulę, marchew, pietruszkę i seler pokrajać drobno i zasmażyć na tłuszczu — włożyć do tego cienko pokrajanych kartofli, osolić, popieprzyć, dodać octu do smaku i dusić aż wszystko będzie miękkie.

KARTOFLE ZAPIEKANE

Litr kartofli ugotować w łupach — gdy przestygną obrać — pokrajać w talarki, tak samo 1—2 jaja ugotowane na twardo. Wysmarować

rondelkę tłuszczem — wysypać mąką — i ułożyć warstwami kartofle i jaja — skropić tłuszczem, zalać trzema łyżkami kwaśnej śmietany i wstawić przykryte do bardzo gorącego pieca, aby się wypiekły i przyrumieniły. Bardzo smaczna potrawa.

KOTLETY Z KARTOFLI I KAPUSTY

Małą główkę kapusty ugotować — doskonale odcisnąć z wody — przesiekać drobno — lub zemieć na maszynce. Osobno ugotować w odrobinie smaku grzybek — posiekać go drobno — cebulę przesmażyć — nie rumienić. Kartofle ugotować 1 kg lub 1½ kg, rozetrzeć starannie, dodać 1—2 łyżki mąki — 1 jajo — formować nie duże kotlety, otaczać w bułce tartej — i smażyć na rozpalonym tłuszczu. Do tego można podać sos cebulowy lub grzybowy.

KARTOFLE NA KWAŚNO I WYPIEKANE

Ugotować na pół kartofle na smaku z jarzyn. Zrobić rumianą zaprażkę — rozprowadzić łyżką octu — włożyć do tego pokrajane w kostkę

kartofle, a gdy już zupełnie miękkie, dodać kiełbasy pokrajanej w talarki, lub kogo stać na to — trochę wędzonki również pokrajanej w paski.

Usiekać drobno pozostałe z rosółu lub pieczeni mięso — zasmażyć je z cebulą na tłuszczu — dodać 2 łyżki kwaśnej śmietany — trochę soli — pieprzu — wymieszać z ugotowanymi na pół kartoflami pokrajanymi w talarki — ułożyć w rondlu wysmarowanym tłuszczem — skropić tłuszczem i zapiec przez pół godziny w piecu. Do takich kartofli można podać sos wedle upodobania.

KLUSKI KARTOFLANE Z SEREM LUB BRYNDZĄ

Dziesięć średniej wielkości ugotowanych kartofli — utrzeć dobrze z łyżką tłuszczu — dwoma całymi jajami — ćwierć funtem sera (w braku obecnie bryndzy) rozrzedziwszy tę masę jedną lub dwiema łyżkami mleka. Wyrzucić następnie na stolnicę wysypaną mąką — otaczać z niej długi walek — i rozplaszczyc i krajać ukośne kwadraty w kształcie leniwych pierogów — kłaść na wrzącą wodę — gotować 10 minut odciedzić — polać masłem z bułką.

POTRAWY ZE SZPINAKU

Wśród warzyw pojawiających się na wiosnę (obecnie bardzo ograni-

czonych) niewszyscy doceniają ogromną wartość odżywczą szpinaku. Szpinak jest jednym z najzdrowszych warzyw — zawierającym wielkie ilości witamin i żelaza. Wiadomo powszechnie, że wszystkie warzywa i owoce są głównym źródłem witamin i soli mineralnych. Należy podkreślić, że szpinak zawiera witamin tak dużo, że nawet po gotowaniu, podczas którego część witamin podlega rozkładowi, w nim jednak pozostaje więcej ilościowo niż w cytrynie lub pomarańczy. Z tego też powodu lekarze zalecają spożywanie szpinaku, zwłaszcza dzieciom, lub małodkrwistym. Ponieważ podaż tej jarzyny zwiększa się z każdym dniem i cena jej spada, przez co staje się dostępną dla szerszego ogółu, podaję kilka przepisów dla urozmaicenia tej cennej jarzyny.

ZAPIEKANKI ZE SZPINAKU

Kartofle ugotowane utrzeć — dodać jajo całe — sól — pieprz — odrobinę mąki i wyrobić. Z tego ciasta robić okrągłe dołki wielkości dna od małej szklanki — w środku zrobić zagłębienie — posmarować jajkiem i dać do piecyka żeby się ładnie przyrumieniły. Po wyjęciu — nałożyć w to zagłębienie szpinaku zwyczajnie przyrządzonego, zgrabnie uformować — na wierzch nałożyć ćwiartę jaja ugotowanego na twardo. Smaczne i eleganckie danie

nie tylko na wojenne czasy. Podawać na gorąco.

BUDYN ZE SZPINAKU.

Ugotowany szpinak (raz zagotować) wycisnąć z wody i usiekać lub przepuszczony przez maszynkę — wyłożyć na miskę — dodać bułkę namoczoną w mleku — nie wycisnąć — sól — kto lubi, trochę czosnku — 2 żółtka — trochę tartej bułki i pianę z pozostałych białek. Włożyć do formy wysmarowanej tłuszczem i wysypanej bułką i gotować w parze przez trzy kwadransy. Polać masłem na wydaniu.

SZPINAK NA SPOSÓB FRANCUSKI

Obrać — opłukać — zagotować raz — przelać na sicie zimną wodą. Zaprażka — masło — sól — rozpuścić mlekiem — rozmieszać delikatnie i dusić lekko na wolnym ogniu. Dwa żółtka rozbite w odrobinie mleka — 2—3 łyżeczki cukru dodać do tego szpinaku — mieszać lekko. Utoczyć z ptysiewego ciasta walek grubości średniego palca — posypać cukrem — upiec. Ten walek musi być zastawiany do półmiska, na którym podajemy szpinak. Po upieczeniu zsunąć ostrożnie z blachy na półmisek — w środek nałożyć szpinaku i podać na gorąco.

OBWIESZCZENIE

o PAŃSTWOWYCH LEKARSKO - PRZYRODNICZYCH KURSACH FACHOWYCH
Lwów z dnia 18. 5. 1944.

W czasie trymestru letniego odbędą się we Lwowie lekarskie egzaminy przednie i lekarskie egzaminy.

Studenci, którzy zamierzają wziąć udział w jednym z tych egzaminów, winni najpóźniej do 15. 6. 44. zgłosić podanie o dopuszczenie, załączając wszelkie wymagane dokumenty (świadectwo urodzenia, świadectwo dojrzałości, książeczki studiów i t. d.) do Sekretariatu Państwowych Lekarsko - Przyrodniczych Kursów Fachowych, czasowo w Krakowie, Ausseing 40 (Biblioteka Państwowa) parter, pokój 36.

Egzaminy już rozpoczęte, atoli nie zakończone, można ukończyć w tym samym czasie. (Końcowy termin zgłoszeń 15. czerwca 1944).

Dyrektor Państwowych Lekarsko-Przyrodniczych Kursów Fachowych Lwów.

Kraków, dnia 18. 5. 1944.

OBWIESZCZENIE

o PAŃSTWOWYCH WETERYNARYJNYCH KURSACH FACHOWYCH
Lwów z dnia 18. 5. 1944.

W czasie trymestru letniego odbędą się weterynaryjne egzaminy (przednie i zawodowe). Zgłoszenia do tych dwóch egzaminów należy kierować do Dyrektora Państwowych Weterynaryjnych Kursów Fachowych Lwów, Breitgasse 67, z zapożyczeniem stanu studium (listy trymestrów) i odbytych egzaminów. Wszelkie wymagane dokumenty (świadectwo urodzenia, świadectwo dojrzałości, książeczki studiów i t. d.) należy przedłożyć osobiście.

Zgłoszenie do egzaminów winno nastąpić najpóźniej do dnia 15-go czerwca 1944.

DYREKTOR Państwowych Weterynaryjnych Kursów Fachowych Lwów.

Kraków, dnia 18. 5. 1944.

RZEMIEŚNICY! UWAGA!

Sprawa: DODATKOWE PRZYDZIAŁY I OSTEMPLOWANIE LEGITYMACYJ (AUSWEISÖW).

Rzemieśnicy, którzy dotychczas byli uznani przez Abt. Wirtschaft we Lwowie za ważnych ze względów wojennych (kriegswichtig), winni jak najszybciej zgłosić się w Okręgowej Grupie Rzemiosła (Kreisgruppe Handwerk), przy ul. Ochrenek nr 6-8, III. p. w godzinach urzędowych między godz. 8-12 i przynieść ze sobą następujące dokumenty:

- 1) decyzję o uznaniu przedsiębiorstwa za ważne ze względów wojennych,
- 2) Spis pracowników przy uwzględnieniu ich żon i dzieci poniżej lat 14
- 3) dowody na okoliczność, jakie mają obecnie do wykonania zamówienia ważne ze względów wojennych.

Okręgowa Grupa Rzemiosła — KRÜHNE.

POLECENIA GODNE FIRMY

B. WIECZORKOWSKI mistrz krawiecki zawiadamia P. T. Klientów, że przenosi swą pracownię z ul. Zimorowicza 17 na ul. Pilsudskiego 16 (Hauptstrasse), gdzie przyjmuje wszelkie zamówienia w zakresie krawiectwa wchodzące. 1276

WÓRKI, papier pakowy — Szumski 1081

WŁÓW, Lyczakowska cztery 1081

KSIAŻKI: w Księgarni - Antykarni — A. Krawczyński, Lwów ul. Trybunałska 18. Książki nowe, antykaryczne, okazjonalne. Grafika - Szychy. 1205

WÓDKI, dziesięć niekluje, naprawia — M. Szubowski i Boimów 4. 1218

TABLICE GROBOWE — Lwów — ulica Szwarczenki 11. 19312

WSZELKIE roboty z zakresu tapicerstwa samochodowego, wykonuje Jan Klara, ul. Królewskiej 1, telef. 284-09

TOKARSKIE wyroby drzewne wykonuje się. Lwów, Królewskiej 1. Tel. 284-09

SZCZOTKI ryżowe do szorowania — Szumski, Lyczakowska 4. 1193

INSTALACYJNY zakład gazowy - wodociagowy, Lwów, Pilsudskiego 19, telefon 263-83, przyjmuje wszelkie nowe instalacje oraz naprawy gazowo-wodociagowe i centralnego ogrzewania

JUZ WYSZŁA z druku dawno oczekiwana książka: L. Weber — „Hodowla pszczoł” według nowoczesnych zasad pszczelnictwa. Wydanie czwarte, uzupełnione. Wydawnictwo Księgarni M. Kowalski, Lwów, Legionów 19. — Do nabycia w każdej księgarni. 1283

NOWOŚĆ dla dzieci. Zamiast elementarza najlepsza książka: M. Opalek — „Wierszowane abecadło” — Książeczka obrazkowa dla najmłodszych do nauki czytania. Wydawnictwo Księgarni M. Kowalski, Legionów 19. — Do nabycia w każdej księgarni. 1283

KUPNO — SPRZEDAŻ

FORTEPIAN krótki, czarny, krzyżowy, wiedeński w pierwszorzędnym stanie, sprzedam. Piekarska 15, I. p., m. 5.

SPRZEDAM szklaną szafę czerwińską, orzech kawkaski do rozbierania Ulica Ormiańska, nr trzeci. Drupe piętro, na ganku! 21552

KUPIĘ piasek zimowy w dobrym stanie lub turo niedrogo. Kochanowskiego 116, sklep. 21560

SPRZEDAM aparat do płukania szklarek. Kochanowskiego 116, sklep. 21560

SPRZEDAM nowoczesną szafę, — ubranie męskie ciemne na średniego i raglan czarny ul. Pogodna 17, I. p., m. 3, obok Remizy tramwajowej. 21557

KUPIĘ eleganckie nowoczesne meble, jeden lub dwa pokoje. Zgłoszenia z opisem i ceną do Gaz. Lw. 21556

KUPIĘ letnie sukienki damskie jedwabne w dobrym gatunku oraz piasek zimowy, wszystko na średnią, średniej tuszy. Sprzedam białe czołenko zamszowe nr 37 oraz męskie buciki nr 42. Zgłoszenia: Asnyka 11, m. 1.

SPRZEDAM rekawice bokserskie, materac gimnastyczny z wiosienią, staw tv fotograficzny. Kazimierzowska 29, II. p., mieszka. 5. 21541

SPRZEDAM konia na biegunach i kółkach, pięć gazowy, rozpylacz na duko, 2 liny nowe 20 m., kotły miedziane, fortepijan „Emerich Betog” — Wien, Encyklopedie Arcta „Prosta wiedza”, Twórcy nauki i inne, wzmianiacz radiowy Kadet, lampy zaporowe, zarówno projekcyjna 500 v., szlifierka dent. nożna, szlauch gumowy, węże dziesiętna 50 kg., pasy ochronne, kasę stalową. Kazimierz. 47, m. 25.

KUPIĘ psa pincera maltańskiego młodego. Zgłoszenia: Sixtusstrasse nr 14, I. p., m. 2. Biuro Griega. 21584

SPRZEDAM pantofelki krokodylowe granatowe, kapelusze welurowe granatowe buciki nr 25, poszewki niemowlęce i pieluski flanelowe. Zgłoszenia plac Mariacki 10, I. p., mieszkanie pięć, gank na lewo. 21545

SPRZEDAM walizkę małą, torebkę małą damską, kape, raglan brązowy, piżamę, bieliznę damską, męską, prześcieradła, chusteczki, ścielki, kołnierzyki, rekawiczki, manikure. Lwów — Snopkowska 11. 21292

DWOM panom oddaję pokój umeblowany z wiktorem. Zgłoszenia ul. Kazimierzowska 35, m. 45. 21655

2 POKOJE, kuchnia z meblami lub pokój i kuchnia bez mebli, komfort bez gazu, ogródek obsadzony ewent. węgla i drzewo do odstawienia. Lwów, Wójtowska 20, gospodarz. 21664

OSTAŹNIE tanio pokój z kuchnią umeblowaną pokojem. na I. piętrze w okolicy Króla Leszczyńskiego. Listy do Adm. Gaz. Lw. nr 21643

OKAŻYJNIE oddaję 3 pok. mieszka. z pełnym komi. umeblowane w okolicy Sw. Anny. Wiadomości: Traugutta 1 mieszka. 11, od godz. 2-4. 21644

TANIO do odstąpienia pokój, kuchnia, nóż, gaz, meble, parter, ul. Wronowskich. Wiadomość Chodorowskiego 11a mieszkanie 4. 21664

POKOJ kawalerski do wynajęcia z osobnym wejściem od zaraz przy ulicy Sw. Zofii 12, m. 1. 21637

MIESZKANIE 3-pokojowe słoneczne z kuchnią i łazienką gazową na I. p. — w solidnej kamienicy zaraz do odstąpienia. Lwów, ul. Wyspiańskiego 11a I. p., drzwi 4. 21637

ZGUBY

DNIA 16. maja 1944 skradziono wzgl. zgubiono we Lwowie portfel w którym m. i. znajdowały się metryka urodzenia i inne dokumenty na nazwisko Antoni Gabrusiewicz, weksle na 1500 zł. wystawione m. i. przez Antoniego Gabrusiewicza i t. d. Weksle unieważnia. Proszę o zwrot papierów — pod adresem: Chodźczyński — Lwów, ul. Dybowskiego 4, III. p. 21339

PROSZĘ o zwrot Kennkart zaginionych dnia 22. 5. nr 004339 Bożeny Diwal, nr 004830 Krystyny Diwal — Lwów, Diamanda 3. 21462

UWAGA: Posiadacz zgubionych dokumentów w dniu 19. 5. 1944 na Wysokim Zamku w restauracji na nazwisko Szablowska Helena proszony jest o zwrot za wynagrodzeniem na adres Lwów, Świętokrzyska 7, m. 4.

ZGUBIONO Kennkartę nr 1768 na nazwisko Szczepankiewicz Piotr, Rudki, 23 Czerwca 23. 21531

ZAGUBIONO w dniu 22. 5. 1944 portfel z pieniędzmi i dokumentami osobistymi: Ausweis wystawiony przez Heeresbauamt Lemberg, legitymację Ukr. Komitetu, dowody zameldowania i blocek na Kennkartę na nazwisko Michał Majkut, urodz. 8. 7. 1913 w Makowcach, pow. Bóbrka, zam. we Lwowie Zielona nr 202. Proszę uciążliwego znać o zatrzymaniu gotówki i zwrot dokumentów do firmy Niesel i Kämmer Zamarstynowska 53, za wynagrodz.

DNIA 23. 5. 1944 skradziono w tramwaju nr 1 portfel z pieniędzmi i dokumentami na nazwisko Mrówka Marian, Ausweis z firmy Rumiene wydany przez Warszawę i kartę pracy, blocek na Kennkartę oraz paszport sowiecki. Apeluje do sumienia o zwrot dokumentów na adres: Sw. Józefa 5, mieszkanie 1. 21553

DNIA 20. 5. 1944 skradziono w ogrodzie fabryki Ruckera razem z marynarką dokumenty: Kennkartę, Ausweis Backofnabik oraz zameldowanie policyjne, wszystko na nazwisko — Wilk Kazimierz, Lwów, Żółkiewska 227. — Upraszam się o zwrot dokumentów za wynagrodzeniem. 21371

SKRADZIONO dnia 17. 5. 1944 na stacji Lwów - Podzamcze, Ausweis kolejowy, metrykę urodzenia na nazwisko Jendrich Kazimiera, Lwów, Józefata 5 DNIA 21. 5. 053930 dokumenty: Kennkartę nr 1/B 03593, dowód osobisty i Ausweis; proszę o zwrot pod adresem: Wiszniewska Waleria, Lwów, Karpińskiego 1. 21564

ZGUBIONO koncesję krawiecką na nazwisko Michał Stanisław Całka — Żółkiew, ul. Moczar. 21569

ZGUBIONO dnia 23. 5. 1944 na placu Krakowskim zarekawek sełskiny z dokumentami: Kennkartą, zameldowaniem policyjnym na nazwisko Maria Rozwadowska, Lwów, Lyczakowska 39 m. 8, 5 kartkami żywnościowymi i gotówką. Uciążliwego znalazcę proszę o zwrot dokumentów i zarekawka za wynagrodzeniem. 21542

ZOSTAWIONO w pociągu na Dworcu Głównym we Lwowie torebkę z Kennkartą na nazwisko Emilia Brosch — w dniu 24. 5. 1944; proszę o zwrot Ogródnicza 27, za wynagrodzeniem. 21599

SKRADZIONO Ausweis nr 225 wydany przez Zawodo - Gosp. Szkołę we Lwowie na nazwisko Maciocha Bronisława zam. Lwów, Malinowa 8. — Proszę o zwrot za wynagrodzeniem. 21602

SKRADZIONO dokumenty na nazwisko Obuch Stefania, meldunek policyjny — świadectwo lekarskie, legitymację z Ukr. Komitetu. Zwrot za wynagrodz. niem. Podzamcze 11a, m. 8.

ZGUBIONO legitymację nr 62, Żeńskiej Rzemieślniczej Szkoły Zawodowej we Lwowie na nazwisko Łysko Irena — Lwów, Limanowskiego 2. 21599

ZGUBIONO na placu Krakowskim Kennkartę dnia 20. 5. 1944 na nazwisko Wierzbicka Maria, Rzęsna Polska. Łaskawego znalazcę proszę o zwrot za wynagrodzeniem. 21631

ZAGINIELA dziewczynka dnia 22. maja 1944 r., Stefia, lat 5, blondynka — szczeniutka ubrana w czerwona sukienkę w białe kropki, białe buciki i białe pończoszki. Proszę o wiadomość pod adres rodziców: Stanisław Grab, Janowska 6m.

SKRADZIONO 24. maja portfel z dokumentami, Kennkartą, pieniędzmi i kartę remieślniczą. Maczna 11, Józef Rybic ZGUBIONO Ausweis na nazwisko Michał Chachula. 21405

ZGUBIONO Ausweis wydany przez Bechaltungstelle Dystryktlager nr 85 na nazwisko Krystyna Lewicka. 21406

NABOŻENSTWO ŻALOBNE

za spókoj dusz s. p. żony mojej Marii z Młgdałów Rajkowskiej i rodziców moich Aleksandra i Marianna Młgdałów, siostr Pauliny, Sabiny, Haliny i braci Kazimierza, Stanisława i Stefana Młgdałów — zmających w Rudnikach k. Strija. 9. maja 1944 r., odbędzie się Msza Św. dnia 26. maja 1944 r., o godz. 9-tej rano w kościele Św. Mikołaja, — o czym zawiadamia w głębokim smutku pogrążony

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.

Władysław Rajkowski.